

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.10.15.
COM(2019) 466 final

2019/0233 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió által az Eurocontrol kibővített bizottságában az útvonaldíjak
költségalapjának megállapítására és az egységdíjak kiszámítására vonatkozó alapelvek,
valamint az útvonaldíj-rendszer és a fizetési feltételek tekintetében képviselendő
álláspontról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat az Eurocontrol kibővített bizottságának 2019. november 28-i ülését megelőzően az Unió nevében képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozatra vonatkozik, amely az útvonaldíj-rendszer alkalmazási feltételei (a továbbiakban: alkalmazási feltételek) naprakésszé tételének tervezett elfogadásával, valamint az útvonaldíjak költségalapjának meghatározására és az egységdíjak kiszámítására vonatkozó alapelvek (a továbbiakban: alapelvek”) naprakésszé tételével – a továbbiakban: tervezett jogi aktusokkal – kapcsolatos.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Az útvonalhasználati díjakról szóló többoldalú megállapodás

Az útvonalhasználati díjakról szóló többoldalú megállapodás (a továbbiakban: a megállapodás)¹ célja az útvonaldíjak közös rendszerének létrehozása. A megállapodás 1. cikkével összhangban a szerződő államok megállapodtak abban, hogy közös politikát folytatnak az útvonali léginavigációs berendezések és szolgáltatások díjaival – a továbbiakban: útvonaldíjakkal kapcsolatban, a hatáskörükbe tartozó repüléstájékoztató körzetek (FIR) légterében. Ennek megfelelően megállapodnak az útvonaldíjak megállapítására és beszedésére szolgáló közös rendszer létrehozásában és abban, hogy erre a célra az Eurocontrol szolgáltatásait veszik igénybe. A megállapodás 3. cikkének megfelelően az Eurocontrol kibővített bizottsága vállalja az útvonaldíjak közös rendszerének létrehozását.

A megállapodás 1986-ban lépett hatályba.

A megállapodásnak valamennyi tagállam szerződő fele².

2.2. Az Eurocontrol kibővített bizottsága

A megállapodás 3. cikke (2) bekezdésének megfelelően az Eurocontrol kibővített bizottsága:

1. megállapítja az útvonaldíjak kiszámításánál figyelembe veendő alapelveket;
2. megállapítja az útvonaldíjak kiszámításánál alkalmazandó képletet;
3. minden díjszámítási időszakra jóváhagyja a költségek megtérítésének arányát;
4. meghatározza azt az elszámolási egységet, amelyben az útvonaldíjakat kifejezik;
5. meghatározza a rendszer alkalmazási feltételeit, beleértve a fizetési feltételeket is, valamint az egységdíjakat és tarifákat, illetve azt az időszakot, amelyre ezek alkalmazandók;
6. meghatározza az útvonaldíj alóli mentesség alapelveit.

Az Eurocontrol tagállamai és azon szerződő államok, amelyek nem tagjai az Eurocontrolnak, egy-egy szavazattal rendelkeznek. A megállapodás 6. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a kibővített bizottság egyhangúlag határoz az útvonaldíjak kiszámításának költségértékelésével kapcsolatos ügyekben (a megállapodás 3. cikke (2) bekezdésének a) pontja) és az alkalmazási feltételekről (a megállapodás 3. cikke (2) bekezdésének e) pontja), és ezek a határozatok kötelező érvényűek valamennyi szerződő államra nézve. Egyhangú

¹ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

² Az EU tagállamain kívül Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Grúzia, a Moldovai Köztársaság, Monaco, Montenegró, Norvégia, Svájc, Örményország, Törökország és Ukrajna is részes felei a megállapodásnak, és ratifikálták azt.

döntés hiányában a kibővített bizottság a leadott szavazatok kétharmados többségével határoz; bármely Szerződő Állam, amely kiemelten fontos nemzeti szempontok miatt nem tudja ezen határozatot alkalmazni, köteles ezen szempontokról írásos magyarázatot benyújtani a kibővített bizottságnak (a megállapodás 6. cikke (1) bekezdésének a) pontja).

2.3. A kibővített bizottság tervezett jogi aktusai

A kibővített bizottságnak írásbeli eljárás keretében, legkésőbb a 2019. november 20–21-i 113. ülésén a határozatokat kell elfogadnia a tervezett jogi aktusokról.

A tervezett jogi aktusok célja, hogy biztosítsák az egységes európai égbolt teljesítményére és díjszámítási rendszerére vonatkozó uniós szabályokkal való folyamatos összhangot, különös tekintettel a 2019. február 11-i (EU) 2019/317 rendeletre³, amely a harmadik referencia-időszakban (2020–2024), 2020. január 1-jétől kezdődően alkalmazandó.

Az alapelvek tervezete továbbra is két lehetséges módszert irányoz elő a költségek és az egységdíjak kiszámítására: vagy a teljes költségmegtérülés módszerét, vagy a megállapított költség módszerét. A javasolt módosítások tartalmazzák a következő rendelkezést: „Az Európai Unió által elfogadott, az egységes európai égbolt teljesítmény- és díjszámítási rendszerére vonatkozó szabályokat alkalmazó szerződő államok úgy tekintendők, hogy megfelelnek az EUROCONTROL által e kérdésekben elfogadott szabályoknak.” A tervezett jogi aktusok nem foglalkoznak a következő kérdésekkel, amelyek részleteit az uniós jogszabályok tartalmazzák:

1. Azok a feltételek, amelyek mellett a megállapított költségek és szolgálati egységek a teljesítményterv lehetséges felülvizsgálatára való tekintettel felülvizsgálhatók;
2. A léginavigációs szolgáltatók által nyert állami forrásoknak a megállapított költségekből való levonására vonatkozó kötelezettség (az uniós jog szerinti követelmény, de nem közös EUROCONTROL-politika);
3. Az útvonaldíjakból származó bevételek közös projektek finanszírozására való felhasználása;
4. A közlekedési kockázatmegosztási mechanizmus paraméterei és értékei;
5. Egyes átvitelek időzítése és módozatai, például a közlekedési kockázatmegosztási mechanizmus és a költségkockázati mechanizmus kiigazítása;
6. A léginavigációs szolgáltatók ösztönzőinek részletes szabályai;
7. Az egyszerűsített díjszámítási rendszer létrehozásához és alkalmazásához szükséges, teljesítménnyel kapcsolatos feltételek.

Az alapelvek tervezete összhangban áll az (EU) 2019/317 rendelet 22. cikkének (4) bekezdésével, így amennyiben a léginavigációs szolgáltatóknak a befektetett eszközök lízingelése miatt merülnek fel költségei, akkor ezek a költségek nem kerülnek bele a tőkeköltségekbe.

Az alkalmazási feltételek javasolt módosításai az alkalmazási feltételek 5. cikkét (távolságtényező), 6. cikkét (súlyozó tényező) és 8. cikkét (mentességek) érintik, különös tekintettel az egyes légi járművek maximális felszálló tömegének kiszámítására. Ez utóbbi javaslat a járműtípusonként egy légtérfelhasználóra eső átlagos maximális felszálló tömeg alapján jelenlegi számítást váltaná fel, 2020. január 1-jei hatállyal.

³ A Bizottság (EU) 2019/317 végrehajtási rendelete (2019. február 11.) az egységes európai égboltra vonatkozó teljesítmény- és díjszámítási rendszer létrehozásáról, valamint a 390/2013/EU és a 391/2013/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 56., 2019.2.25., 1. o.).

Ezen túlmenően az Eurocontrol Központi Útvonalhasználati Díjirodája (CRCO) az alkalmazási feltételek két módosítását javasolja. Az első egy új záradék bevezetése a bankköltségekre vonatkozóan a számlák légtérhasználók általi kifizetésével kapcsolatban. A második a számlák kifizetésének sorrendjét érinti, amennyiben a légtérhasználók nem adnak utasítást a CRCO-nak.

Az alkalmazási feltételek 1. mellékletében található útvonali díjszámítási körzetek listája a következő frissítéseket tartalmazza: szerkesztési változtatások Bulgária és Románia díjszámítási körzeteinek leírásában, Észak-Macedónia új megnevezése és Ukrajna díjszámítási körzetének új leírása.

Az említett módosítások megerősítik a „felhasználó fizet” elv alkalmazását, amely az uniós közlekedési infrastruktúrára vonatkozó díjszabási politika részét képezi.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

A tervezett jogi aktusok biztosítják az egységes európai égbolt teljesítmény- és díjszámítási rendszerére vonatkozó uniós szabályokkal való folyamatos összhangot, és az Unió támogatja őket. A javaslat célja, hogy az Unió nevében együttesen eljáró tagállamok fogadják el a tervezett jogi aktusok javasolt módosításait. .

A tervezett jogi aktusok kötelezőek lesznek a szerződő államokra nézve, a megállapodás 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően, amely a következőket írja elő: „a 3.2. a)-f) és h) Cikkelyben említett ügyekkel kapcsolatos döntések az összes Szerződő Állam egyhangú szavazását igénylik és ezek minden Szerződő Államra nézve kötelezőek; amennyiben nincs egyhangú döntés, a Kibővített Bizottságnak kell döntenie a leadott szavazatok kétharmados többségét figyelembe véve a döntésnél; bármely Szerződő Állam, amely nemzeti szempontok miatt nem tudja ezen döntést alkalmazni, köteles ezen szempontokról írásos magyarázatot benyújtani a Kibővített Bizottság részére.”

A tervezett jogi aktusok tárgyát nagyrészt az uniós jogszabályok – különösen az (EU) 2019/317 rendelet – szabályozzák. Az említett jogi aktusok tehát befolyásolhatják a közös szabályokat, vagy megváltoztathatják azok alkalmazási körét. Ennek eredményeként az EUMSZ 3. cikke (2) bekezdésének utolsó mondata értelmében az Unió kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”.

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése attól függetlenül alkalmazandó, hogy az Unió tagja-e a szervnek vagy részes fele-e a megállapodásnak⁴.

A „joghatással bíró jogi aktus” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom

⁴ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64. pont.

magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”⁵.

4.1.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A kibővített bizottság a megállapodás által létrehozott szerv, és a kibővített bizottság által elfogadandó jogi aktusok joghatással bíró jogi aktusok. A tervezett jogi aktusok a megállapodás 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának megfelelően a nemzetközi jog szerint kötelező érvényűek lesznek a szerződő államokra.

A tervezett jogi aktusok nem egészítik ki és nem módosítják a megállapodás intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. **Anyagi jogalap**

4.2.1. *Általános elvek*

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik csak járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen anyagi jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt anyagi jogalapra kell alapítani.

4.2.2. *A jelen esetre történő alkalmazás*

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közlekedéssel kapcsolatos (az EUMSZ VI. címe).

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 100. cikkének (2) bekezdése.

4.3. **Következtetés**

A javasolt határozat jogalapja az EUMSZ 100. cikkének (2) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

⁵ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által az Eurocontrol kibővített bizottságában az útvonaldíjak költségalapjának megállapítására és az egységdíjak kiszámítására vonatkozó alapelvek, valamint az útvonaldíj-rendszer és a fizetési feltételek tekintetében képviselendő álláspontról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 100. cikke (2) bekezdésére, összefüggésben 218. cikkének (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az útvonalhasználati díjakról szóló többoldalú megállapodás⁶ (a továbbiakban: megállapodás) 1986. január 1-jén lépett hatályba.
- (2) A megállapodás 3. cikkének (2) bekezdése szerint a kibővített bizottság elfogadja a léginavigációs díjak kiszámításához használt költségelemzésre és az ilyen díjak alkalmazási és fizetési feltételeire vonatkozó elveket.
- (3) A kibővített bizottság 2019. november 20–21-i 113. ülése előtt vagy során írásbeli eljárás keretében határozatokat fogad el az útvonaldíjak költségalapjának meghatározására, valamint az egységdíjak kiszámítására vonatkozó alapelvek naprakésszé tételéről, továbbá az útvonaldíj-rendszer és a fizetési feltételek aktualizálásáról (a továbbiakban: határozatok).
- (4) Helyénvaló meghatározni az Eurocontrol kibővített bizottságában az Unió nevében képviselendő álláspontot, mivel e határozatok tárgyát jelentős részben az uniós jogszabályok, nevezetesen az (EU) 2019/317 bizottsági végrehajtási rendelet⁷ szabályozzák. Ezért ezek a jogi aktusok hatással lehetnek a közös szabályokra, illetve hatályukat megváltoztathatják, és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikke (2) bekezdésének értelmében az Unió kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik.
- (5) A határozatok célja a közlekedésre vonatkozó uniós szabályokkal – különösen az 549/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁸ és az (EU) 2019/317 végrehajtási rendelettel – való folyamatos összhang biztosítása. Ezért helyénvaló támogatni e határozatok elfogadását.

⁶ <https://www.eurocontrol.int/sites/default/files/article/attachments/multilateral-agreement-relating-to-route-charges.pdf>

⁷ A Bizottság (EU) 2019/317 végrehajtási rendelete (2019. február 11.) az egységes európai égboltra vonatkozó teljesítmény- és díjszámítási rendszer létrehozásáról, valamint a 390/2013/EU és a 391/2013/EU végrehajtási rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 56., 2019.2.25., 1. o.)

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 549/2004/EK rendelete (2004. március 10.) az egységes európai égbolt létrehozására vonatkozó keret megállapításáról (keretrendelet) (HL L 096., 2004.3.31., 1. o.).

- (6) Az Unió álláspontját az Unió azon tagállamainak kell képviselniük közösen eljárva, amelyek tagjai az Eurocontrol kibővített bizottságának,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Eurocontrol kibővített bizottságának 2019. november 28-i ülése előtt vagy alatt zajló írásbeli eljárásban az Unió által képviselendő álláspont a következő:

- a) az Unió támogatja az útvonaldíjak költségalapjának megállapítására vonatkozó aktualizált elveket⁹;
- b) az Unió támogatja az útvonaldíjrendszer és a fizetési feltételek aktualizált alkalmazási feltételeit¹⁰.

2. cikk

Az 1. cikkben említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik közösen eljárva, amelyek tagjai az Eurocontrol kibővített bizottságának.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*Tanács részéről
az elnök*

⁹ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=93085cefad506a898b74bf51ae9f2ec6> az Eurocontrol 19.60.01 sz. dokumentuma

¹⁰ <https://ext.eurocontrol.int/ftp/?t=5db7f9ad4dda0c0a7803388ca46b101e> az Eurocontrol 19.60.02-1 sz. dokumentuma